

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 9.

V Ljubljani 1. septembra 1885.

Leto XV.

Borisov krst.

„Poslušal sem jaz te vže dolgo Metod!
Govóri o Kristu, če hočeš drugod
A moje odslej ti zatvorim uho
Ker uk tvoj je trd, neverjéten zeló.

A stoj! takó hitro ne hodi drugám;
Če rad bi ustregel kaj mojim željám,
Naslikaj podobo, strašné kot vihár
Na steno mi to, bogat čaka te dar.“

Kralj Boris potem iz dvorane hití,
Metód pa k razpélu povzdigne očí:
„Preslaba, o Križani, moja je moč,
Pomagaj, da zmaga neverstva se noč.“

In v belo dvorano Metod se zaprè
Ter slikati k Bogu klicaje začné.
Ko sedmič zasvital je jutranji zór,
Vže kralja pokliče, odgrne zastór.

O Boris! zakaj si se stresnil takó?
Kaj tvoje s strmenjem navdaja okó?
Metodove slike prevzel te je strah,
Zdaj čutiš, kaj ne? da le reven si prah!

„Glej kralj! na oblacih,“ razlaga Metod,
„Ob konci svetá nas bo sodil Gospód.
Križ v rokah držeč, ki odrešil je svet,
Obdan od služečih bo angelskih čet.

In knjigo življenja odprl bode Krist,
Kjer vsak je popisán, pregrešen in čist.
Kar bilo storjeno kdaj naših je dél,
Zdaj čul bo, ta žalosten, drug pa vesel.

O blagor pravičnim, o blagor takrat,
Ki bratu pomagal iz srea si rad.
Ki brisal trpinom si grenke solzé,
Ki delal za druge si, ne le zasé.

Gorjé pa brezbožnik, gorjé ti takrat,
Ki nisi nikomur na svetu bil brát,
Ki deval sebičen blagó si na kúp,
Ki tiral si druge v nesrečo obúp.

Glej angele tukaj! — Duhove ljudí
Vse bodo na dve razložili strani,
Kar dobrih je, gredo v presvitlo nebó,
A zlobni v peklensko temóto strašné.“

Kralj Boris posluša besede lepé,
Sreč mu napolnijo svete željé,
Od slike v slikárja obrne okó,
Hvaležnosti poln govóri mu takó :

„Težavno si delo izvrstno končal,
Za trud ti nikoli ne sme biti žal.
Govóri, izbíraj, izbéri si dar,
Slabó ne plačuje bolgarski vladár.“

„Ne misli o kralj!“ Metód pravi na tó,
„Da plača zlató me in drugo blagó ;
Na maram daróv, ki sné rjá jih in molj,
Le s samim sebjó me poplačaš dovolj.“

In novič o Kristu mu vnet govóri,
Ki rešil je, sodil bo svoje stvarí ;
Kralj Borisu mehko topí se sreč,
Krst sveti v krščanske ga vzprejme vrsté.

F. Krek.

Poboljšani Lipe.

Krajčnikov Lipe je kaj rad zmikal tuje blagó. Nobena stvar ni bila varna pred njegovima rokama, ako jo je le mogel k sebi spraviti. Tudi druge otroke je zapeljeval v tatvino. Zaradi tega so ga gospod učitelj vže večkrat resno svarili in še celó kaznovali. Ali poboljšal se ni. Dan za dnevom je bil hudobnejši in predrzejši. Hudo, hudo je to žalilo njegove roditelje. Obče: grđó se je vedel in slabo učil.

Najraje in prav predrzno je segal po tujem ovočji ali plemenitem sadji. Ni je bilo tako goste trnjeve ograde, niti tako visocega plota, da bi se ne bil skobacal na vrt v tatvino. Vedel je za sleharno drevo in drevesce istega kraja. Tudi je dobro znal, kdaj katero drevo sad dozoréva. Ljudje so nanj pazili, a malo malokdaj mu prišli do živega. Znal se je kaj zvijačno zagovarjati.

Ljudje so pogostoma rekli: „Kakšen li konec čaka tega tatinskega dečka!“ Roditelja sta se žalostila nad zlim sinom ter vzdihovala: oh kaj bode, kaj bode iz njega, ako se ne poboljša!

Predrzni tatek pa se kmalu vjame. Sam je hitel v čudno past. Zna se, Bog vselej ne dopušča, da bi se pregreha brez kazni nadaljevala.

Nekoč gresta Krajčnikov Lipe in Ulčarjev Mihec skupaj iz šole domóv. Bilo je opóludne. Vže sta na koncu vasí. Do dóma sta imela pol ure daleč.

„Veš ti? Tam-le je župnikov vrt,“ reče Lipe svojemu továrišu Mihecu.

„Nu, kaj je potlej, če je,“ odgovori Mihec.

„Nu, v sredi vrta raste hruškovo drevo, obloženo zrelih hrušek, rumenih kakor maslo. To sem videl večeraj in si dobro ogledal. Tudi je pri deblu naslonjena lesena stolica, od koder se lahko prime za spodnje vejevje,“ reče Lipe!

„Poslušaj me, Mihec moj,“ nadaljuje Lipe, „gospod župnik sedé prav zdaj pri kosilu, srebljajoč juho to govejo. Njihova kuharica se suče v mnogih opravih v kuhinji. Pes Karo, veš óni, ki meni pravi: „gav, gav, gav“! leží tam pred kuhinjo, natezajoč pasji gobec po dišavi, ki prihaja iz bogate kuhinje. Skočiva, skočiva brzo čez plof na vrt! Hrušek teh lepih si natrgajva, kolikor jih moreva spraviti v žepe in široka nédrija v srajco. Tako bode pravo. Ej, ej! kako bodo dobre! Danes bova južino lahko pogrešala.“

„Jaz vže ne grem, bojim se!“ pravi Mihec. „Videl bi naju Grgánov Jurijca, ki deteljo seče ondu na „Selih“, pa tudi Mehčinov Jaka, ki peso osipava pri „Kali“ na „Soridalskej“ njivi.“

Lipe mu odvrne: „Grgánov Jurijca je zamišljen v svojo košnjo; Mehčinov Lipe pa skrbi, da mu bode pesa dobro osuta. Mačka bi rada imela slastno ribo, a boji se zmočiti si nežne šapice. Takó je s teboj: hruške bi rad jedel, a bojiš in plašiš se, nadloga neumna, ljudi, ki te niti ne vidijo niti ne slišijo. Mihec! ti si za nič. Nu meni je vse jedno, ako se tebi hlačice tresó od strahú, vsaj do vrta pojdi z menoj; tam za plotom me počakaš; veruj mi! nihče te ne ukrade. Delo urno zvršim. Hrušek bodeva imela v izobilji.

Mihec se izgovarja, da bi ju utegnoli sam gospod župnik zasačiti in tudi njega kaznovati kot pomagača pri tatvini. Končno se udá zapeljiveu.

Gresta. Vže sta zadej za plotom. Kakor bi mignil, skoči Lipe na župnikov vrt ter smukne na bogato obloženo hruško. Vže stoji visoko gori v košatem vrhu, kjer so bile hruške najbolj zrele in tudi zeló brsne.

Juhuhu! Lipe se tihoma smeje. Srečen je. Zna se, rumene hruške mu bingljajo okolo lačnih ust. Vse mu je lepo pri rokah. Žepe in vrečasta nédrija ima pripravljena. Do vrha bode kmalu vse to napolnjeno.

Malá, jedva desetletni tatek, ne premišljuje dolgo. Urno seže po prvej bližnjaj hruški. Ni se je še dobro dotaknil — kar mu roka omahne, kakor bi ga kdo po njej udaril. Mihec, pazèč za plotom, oglasi se preko plota s svarečim glasom: „Pst, pst! vidiš li, kdo gre?“ Takój se spusti v tek po stezi domóv. Da bi videl, kaj se bode zgodilo z Lipetom, tega ni hotel čakati. Lipe ves prestrašen zapazi, da gredó gospod župnik sem po vrtu z nekacimi papirji v rokah.

Ubežati je prepozno. Molčé se potají, stisnivši se k deblu pri rogovilastem vrhu.

Gospod župnik so navadno kosili ob 11. uri. Opóludne so dobivali iz pošte pisma in časopise. Čitati novine tam pod senčnato hruško v sredi vrta, bilo jim je v pravo zabavo. Tudi danes so to storili. Vže sedé na klopici pod hruško. Niti iz daleka jim ne pride na misel, da čepí kdo nad njimi potajen gori v vrhu košate hruške.

V takej pásti Lipe še nikoli ni bil kakor zdaj. Pogum ga zapusti. Strah ga prešine. Bog ga začuvaj, da bi kaj zganil z životom; da bi mu noga izpodrsnila raz vejo, ali pa, da bi zakašljati moral; izdal bi se. Potem gorjé, vjetemu Lipetu!

O da bi le še zdaj srečno ubežati mogel; nikoli več se ne dotaknem tujega blagá, — misli sam v sebi. Ali kako ubežati dokler sedé gospod župnik pod hruško?

Lipetu vedno bolj vroče prihaja. Tesno mu je pri srei. Dela trdne obljube in sklepe, da se izvestno poboljša, ako se samó zdaj še povoljno reši te jako ozbiljne neprilike. Samó jedino to želi, da bi šli gospod župnik kmalu iz vrta. Mudi se jim pa prav nič ne. Časopis za časopisom prelistujejo. Časi tudi kaj glasno zamrmrajo. Zdaj vstanejo. Poštevši se nekoliko tjà in sèm pod hruško, zopet sedejo na klopico. Ura v stolpu odbije jedno. Lipetu je to čakanje in trpljenje cela večnost. Dalje ne more več prestajati. Bedni tatek se je vjel v hudo past. Nogi ga bolita. Mravljínčaste so. Teló se mu trese. Oči so mu solzne. Vroč je v glavi kakor goreča glavnja. Vže se potihoma ihtí. Glasán jok komaj še more zadržavati. Zdaj pa zdaj morejo gospod župnik to zaslišati ter se ozreti na drevó.

Nepričakovano pa stopi župnikova kuharica na vrt. „Gospod župnik! pojdite domóv. Jagodnikov Fran je prinesel plačat najemščino od cerkvene senožeti, tiste nad Stedinovimi Lazni.“ To rekši, otide kuharica urnih korakov nazaj v farovž, pustivši vrata odprta za seboj.

Zdaj se je Lipetu zvedrilo mračno čelo. Srce se mu umiri. Zvezdica rešitve mu zablesti. Težave ga ostavijo. Misli si: župnik otidejo, a jaz — smuk z drevesa — in frk skozi plot. Takó ubežim. Živ krst me ne bođe videl niti sumičil, da sem bil na župnikovej hruški.

Ali to naglo tolažilo je bilo kaj kratko.

Pri odprtih vratih se pritepe na vrt domač velik pes Karo. Gospod župnik vstanejo, da bi šli iz vrta domóv. V istem trenutku pa Karo zavóha in opazi nekaj živega gori na hruškovem drevesu. „Gav, gav, gav!“ laja in renči skakajoč okolo hruške. Gospodu župniku se to kaj čudno zdi. Najbrže čepí mačka gori v vejevji, pravijo sami v sebi. Ko se pa ozró po drevesu, ugledajo stisnjenega dečka visoko gori pri deblu. Začudijo se. „Jojminesta! kaj te je neki zmotilo nesrečni Lipe, da si se predrznil na tuje drevó,“ rekó nejevoljni. „Takój se mi doli spravi, grda maloprida tatinska!“

Sram in strah je Lipeta neizrečeno.

Drugič mu vevajó gospod župnik, da se naj spravi z drevesa. Ali Lipe se ilteč oglasi: „Bojim se!“ Še bolj resnobno ga opominajo: „Ako ne slušaš, takój pošljem po gospoda učitelja.“ A Lipe se zopet izgovarja: „Bojim se!“ Naposled ga vabijo z lepo besedo k sebi, rekoč: „Veš kaj, ako me slušaš in prideš doli, nič žalega ti ne storim.“ A Lipe še zmirom ponavlja: „Bojim se!“ — „Koga se vender bojiš, ako ti jaz nič žalega ne storim?“ Zdaj še le pové Lipe odkritosrčno, da se boji psa Karota. Lipe ga je po večkrat dražil in kamenje nanj metal. Bila sta si velika sovražnika. A tudi pri družih vaških pséh je bil Lipe na jako slabem glasu. Predobro so ga poznali.

Zdaj gospod župnik vsaj zvedó, kaj je vzrok, da Lipe ne pride z drevesa. Takój ukažejo: „Alá, Karo! domóv se spravi!“ Uboga pasja para, pokorna svojemu gospodarju, takój otide iz vrta.

Kakor trstika se tresoč, spleza Lipe počasi z drevesa. Plakaje pade na koleni pred gospoda župnika ter prosi milosti in odpuščenja. Obečuje in zatrjuje, da se hoče resnično poboljšati, da nikoli več ne stori kake krivice in se nikoli več ne dotakne tujega blagá.

Gospod župnik ga lepo posvaré in podučé. In ker so videli skesano in odkrito srce, radi so mu oprostili zagrešek. Šel je vender le žalosten domóv. Bal se je roditeljev. Ker pa jih je odpuščenja lepó prosil in jim svoje poboljšanje zatrjeval, posvarila sta ga za zdaj roditelja in kaznovan ni bil.

In res — Lipe se je poboljšal. Popolnem se je odvadil grde tatvine. Tudi se je pridno učil in lepo vedel. Časoma je bil pravi vzor vsem svojim sovrstnikom.

Lipe vzraste v krepkega mladeniča. Povsod so ga imeli radi; vsacemu je bil priljubljen. In zdaj je Lipe pameten mož in čvrst kmetovalec. Občina si ga je izvolila za svojega župana in vse je zadovoljno ž njim.

Kdo li vé, kako nesrečen bi bil lahko, ako bi se ne bil v mladosti odvadil grde tatvine?

Deca moja draga! Poboljšani človek se dopada Bogu in ljudem. Sreča mu je prijateljica.

Dobra Marijca angel med pastirji.

Jelenova Marijca je bila pred nekaj leti vže učenka četrtega razreda ljudske šole na Velikem Brdu. Bila je pobožna, pohlevna in prav bistrourna deklica. Koncem vsacega šolskega leta je prinesla srečnim starišem šolsko darilo; bila je v domačej šoli vsako leto prva med obdarovanimi učenkami.

Njen oče so bili nožár, delaven in pošten mož, kateremu je bila pridna Marijca največje veselje na tem svetu, kakor so sploh dobri otroci svojim starišem. Vse je starega nožarja Jelena spoštovalo. Ob koncu šolskega leta je prišel stari Jelen vselej v prazničnej obleki k šolskej poskušnji in vselej so ga solzé veselja oblile, kadar je slišal svojo pridno Marijco odgovarjati.

Da je bil premožnejši, rad bi bil dal svojo Marijco v Ljubljano v višje šole, da bi se ondu izobrazila za učiteljico. Ali njegovo denarno stanje je bilo tako, da je komaj svojo obitelj vzdrževal ter ni mogel ničesar prihraniti za take izredne troške, da-si je noč in dan delal. Sklenil je torej Marijco poslati še v ponavljalno šolo, da se v šolskih predmetih do dobrega izuri; potem jej bode po nasvetu gospoda učitelja kupoval primerne in poučne knjige, s katerimi naj se deklica še sama dalje izobrazuje. Poleg svoje dobre in skrbne matere lahko postane dobra in skrbna gospodinja in taka se vže na tem sveti lahko preživi.

Takó si je mislil Jelen, nožarski mojster na Velikem Brdu.

Tudi zadnje šolsko leto se je Marijca skušnje zelo veselila. Dobrim in pridnim otrokom je šolska skušnja največje veselje in samó slabim, zanikarnim otrokom je šolska skušnja strah.

Dan pred šolsko skušnjo priskače Marijca k očetu ter mu reče, da se je vseh šolskih predmetov prav dobro naučila ter ga ni vprašanja niti iz krščanskega niti iz drugih nauk, kateremu bi ne mogla odgovoriti. Da se oče sami prepričajo, da je res, kar govori Marijca, ponudi jim knjižico in jih prosi, naj jo vprašajo, kjerkoli in karkoli hočejo.

Oče vzprejmó z veseljem to ponudbo. Pokličejo mater, ki so tudi radi prišli s sinčkom v naročji, da slišijo, kako bode Marijca pri skušnji odgovarjala.

In res, Marijca je na vsako vprašanje tako natančno, bistroumno in temeljito odgovarjala, da sta jo oče in mati, do solz ganjena, pohvalila. Tudi njen bratec Janezek, kakor da bi se bil tudi on prepričal o njenej pridnosti, pogladil jo je z nežno ročico in se od veselja sladko nasmejal ter k njej silil, da bi jo poljubil.

Ni mi treba pripovedovati, da je pridna Marijca tudi kot učenka četrtega razreda dobila prvo šolsko darilo.

Srečen oče, srečna mati, kateri imajo tako pridnega otroka, kakor je bila Jelenova Marijca!

* * *

O šolskih počitnicah je Marijca materi pridno pomagala pri domačih delih. Poznala je vže vsa domača opravila, a zvečer je navadno zbranej družini kaj poučnega pripovedovala ali pa kaj iz kake poučne knjige brala. Vsako jutro je bila prva na nogah ter se s knjigo v roci podala na vrt, kjer je nekoliko časa čitala in potem okolo cvetic in drugih vrtnih rastlin prigledovala. Bila je jako spretna vrtnarica v domačem vrtu.

Necga jutra jo pokličejo mati, da pripazi na mleko, ali Marijca se jim ne oglasi. Mati hité na vrt, ali Marijce ni. Pokličejo očeta, kličejo jo jedenkrat, dvakrat, desetkrat, ali Marijce ni. Oče gredó od hiše do hiše, povsod vprašajo po Marijci, ali Marijce ni nikjer. Kaj tacega se jim še nikoli ni pripetilo; zatorej so bili v velikem strahu za svojo Marijco, in to še posebno, ko je tudi o póludne in ves popóludne ni bilo domóv. I kaj se je neki dogodilo Marijci? Oče in mati ves dan niso delali od velike skrbi, ves čas so premišljevali, kam je njihova Marijca. Čem bliže je bila noč, tem bolj jih je skrbelo; niso znali, kaj bi storili.

Zvečer, ko so pastirji živino iz paše gnali, priskače Marijca s pastirji in pastircami vsa vesela k očetu in materi, objame ju, poljubi in vsa srečna

reče: „Oče, mati, odpustita mi, da sem vaju danes zapustila. V nedeljo sem slišala pri pridigi, kako so gospod župnik pastirje in njih gospodarje opominali, da po ves dan čas tratijo, a bolje bi bilo, da kaj koristnega čitajo, ali pa drug družega v resnicah krščanske vere poučujejo. Šla sem k pastirjem, vzela krščanski nauk ter jim marsikaj iz njega prebrala. Obljubila sem jim koristnih knjig, in vsi so mi obljubili, da bodo odslej po mojem nasvetu delali, da ne bodo več z lenobo časa trčili, ampak le koristne knjige čitali. Odpustite mi torej, ljubi stariši, in spomnite se Kristovih besed: „Moramo najpred iskati božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo nam bode navrženo.“ Teh besed sem se spomnila tudi jaz in šla sem tja, da popravim, kar je morda napačnega.“

Kdo bi ne bil odpustil dobri Mariji, temu angelu v človeški podobi? Še nikoli jo nista oče in mati tako pristržno poljubila, kakor danes.

„Marijca, moj angel, moje vse,“ — porekó oče jokajoč se, „o bodi tudi zanaprej taka“ . . .

„Sreće moje!“ jo stiskajo mati k sebi in poljubujejo, „ali si kaj jedlo?“ Morda si lačno? I kdo ti je vender dal jesti?“

„Bilo je vsega dosti,“ reče Marijca, „pastirji so imeli dovolj kruha in sadja, in ko bi ga tudi ne imeli, človek lahko žrtuje jeden dan v tacem poslu.“

Oče in mati sta bila danes v srci nenavadno zadovoljna in mirna, kakor še nikoli poprej.

Milost božjo, katera je po dobri Mariji prisijala pastirjem in pastircam, čutili so tudi Marijčini stariši v obilej meri.

Predno so šli spat, pride najstarejši vaški kravar Martin Jazbec k Jelenovim po knjige, katere je Marijca na paši pastirjem obljubila. Marijca mu jih z veseljem dá in obljubi, da bode zopet prišla pogledat in se prepričat, je li so njeni nauki dober sad obrodili.

Drugi dan je vsa vas o tem govorila. Tudi gospod župnik so slišali o tem. Prišli so sami k Jelenovim in so Mariji mnogo poučnih knjig prinesli, da jih deli pastirjem in pastircam v čitanje.

Tudi so gospod župnik rekli Jelenu in njegovej ženi: „Pač srečni stariši, ki imajo tacega otroka!“

* * *

Za nekaj časa po tej dogodbi pokličejo gospod župnik Jelena v farovž ter mu rekó, da je njegova hčerka Marijca vzprejeta v nek ženski samostan, kjer se bode brez vsega plačila dalje izobraževala, ker za otroka tacega vedenja in take pridnosti bi bila pač velika kvara, da se mu zapró vrata k daljnji izomiki.

Oče od veselja niso mogli družega izpregovoriti, nego: „Bog naj vam plača vašo skrb — Marijca, angelček moj, bode molila za vašo srečo.“

Marijca je šla v samostan. Pred njenim odhodom so se zbrali vsi pastirji in pastirice pri Jelenovih in so glasno jokali po njej.

Marijca jim je obljubila tudi naprej še dajati dušne hrane, kar je tudi storila.

Ni postala učiteljica, kakor so mislili oče, nego šla je med usmiljene sestre, kjer je prav mnogo dobrega storila za ubožno človeštvo.

Ako več ne živi, izvestno je njena duša med nebeskimi angeli, kjer prosi nebeskega Očeta tudi za ubožne, zapuščene vaške pastirje in pastirice.

Metulje lovi.

Cvetko vam je bil res pravi cvét. Kakor vrtalka se je vrtel in nikdar ni bil ugnan. Nu po letu je vže še bilo zanj, a po zimi se je vedno namrdaval, kadar je moral po ves dan sedeti za pečjó.

A zdaj je poletje in Cvetko je vže komaj čakal, kako bode lovil metulje. Mati so mu sicer dejali, da bodi pri dómu, ali po letu Cvetko ne ostane v zaduhlej sobi za ves svet nè. In brdki Bogdanče? Ej to vam je bil tudi pravo seme. Da bi bil sam brez brateca, niti misliti si ni mogel. Vedno je tekal za Cvetkom, kamor koli je ta šel, in ako se ga je branil, prosil in jokal je toliko časa, da ga je vzel s seboj. Še drug zvest spremljevalec Cvetkov je bil pes Vrtelja. Le poglej ga, kako se suče in skače, kakor bi ne imel obstanka. Ali po letu je vroče in solnce povsod pripeka na človeka. A Cvetko si zna hitro pomagati, sleče suknjico in jo obesi na kljukasto paličico, katero dene preko rame, v desnej roci pa drži mrežo za metulje. Nu vidi se mu takój, da je neroden; zatorej ni čuda, da teka vže ves dopóludne po

visokej travi, ki se mu zapleta okolo šibkih nog. Klobuček mu je padel v prevelikej gorečnosti raz glavo, ali on tega niti ne opazi. Ves je zamaknen v svoj plen in niti navadnega belina ne ujame, a siromak misli, še premalo vešč v prirodopisji, da lovi lastavičarja ali dnevnega pavlinčka. Nu, da ga toliko bolj gotovo ne ujame, pomaga mu še gibični Vrtelja, ki skače pred njim in se zaganja k višku, misleč, zdaj pa zdaj mu pade belin kar naravnost v gobček. Precej daleč za Cvetkom pa stopa Bogdan, ki je vže opešal in zamán kliče Cvetka, da bi ga počakal. Videč, da s klicanjem ničesar ne opravi, napnè vse svoje moči in še jedenkrat poskuša steči za bratcem, da bi ga dohitel. Ali v istem hipu se mu noge ovije visoka bilka in Bogdanček pade kakor je dolg in širok po tleh. Še le za nekaj sekund pozneje zakriči iz vsega grla a potem se začne jokati, dokler se Cvetko ne vrne in ga ne vzdigne.

A Cvetko letí vže zopet za nagajivim belinom in lovi ga zopet tako dolgo, dokler Bogdan drugič ne pade v visoko travo.

Zmaje spuščajo.

o je pa veselje tam za vasjó: zmaje spuščajo. Jeden bolje kakor drugi hvali svojega zmaja in vpitja ni ne konca ne kraja.

„Moj je lepši nego li tvoj, le poglej, kake zvezde ima moj in kako dolg rep,“ hvali Jožek svojega zmaja, katerega vže spušča prav polagoma, kakor bi komaj čakal, da se dvigne k višku.

„Saj ima moj tudi zvezde, in rep je še daljši nego li tvojega zmaja,“ ugovarja Tonček, držeč zmaja za dolgo vrv.

„A tvoj ni tako trdno narejen in ne gre tako visoko.“

„Bodemo videli,“ reče Tonček in zavidljivo gleda za zmajem, ki se vže k višku spušča. Tinček se pa do zdaj še ni nič oglasil in pridno dela in popravlja zmaja, ki se je nekaj potrl. Zna se, da nima svojega in čemu bi mu tudi bil, saj sta obedva, ki ju imata Jožek in Tonček, njegovo delo, in dosti je, ako sta tovariša zadovoljna z njima. Saj je dobil zato od obeh po kos kruha, kateri je on nesel domóv ubožnej materi. Kaj pa, da je vže malo

prevelik Tinček in skoraj ga je sram, da bi letal z zmaji po vasi. Ondu za vasjó pa se vže še malo poigravčka, ker ga nihče ne vidi razven njegovih tovarišev, ki imata pred njim nekako tajno spoštovanje. Pri otrocih je vže takó, da se vse zravná in da imajo navadno ubožni a prebrisani večjo besedo, nego li bogati a zabiti.

Glej, kako visoko se je vže ponesel Jožkov zmaj; žal, da nima daljšega motvoza. Kakor skorjanec v sinjej višavi dviga in ziblje se, samó vetra je nekoliko premalo.

„Ahà, zdaj bodemo videli, kako gre moj,“ — reče Tonček in ponosno prime precej na konci motvoza, da se je zmaj takój visoko vzpel, in hvale zopet ni bilo konca ne kraja. V tem hipu pa potegne dokaj močen veter in z nitjo zlepljeni motvoz Jožkov se odtrga. Zmaj pa jo je zavil daleč tjá proti vási. In zopet je bilo smeha in vpitja obilo.

B—o.

Kratke črtice o zaslugah sv. Cirila in Metoda za slovensko književnost.

(Konec.)

kakem jeziku sta pisala Ciril in Metod? Pisala sta v jeziku, katerega mi imenujemo „staroslovenščino.“ Nerešeno vprašanje pa je, kateri tedanji slovenski jezik ali narečje sta pisala Solunska brata. Tvrnilo se je sicer, da je staroslovenščina mati vsem sedanjim slovanskim jezikom in da so Slovani govorili takrat še vsi jeden jezik, rekši jezik, ki sta ga rabila Ciril in Metod v svojih knjigah. Vender so učenjaki sedaj tega mnenja, da je staroslovenščina samó sestra ostalih slovanskih narečij ali jezikov. Izvestno pa je morala imeti staroslovenščina takrat veliko obzorje in veljavo, da sta sv. brata rabila ravno ta jezik, in če rečemo, da je novoslovenščina prava hčerka staroslovenščine, izvestno nismo brez vseh dokazov.

Ali bodi si vže temu takó ali takó, staroslovenščino imamo ohraneno vender še v knjigah, da-si je danes ne govoré več, in kake važnosti in pomena je ona za razvoj novoslovenščine, kaže nam dovolj naš sedanji slovenski jezik. Vže protestantski pisatelj Adam Bohorič, ki je spisal prvo slovnico slovensko (1584), vzpoznal je krepko jedro staroslovenščine in Val. Vodnik na začetku sedanjega veka je povdarjal njeno važnost. „Vzpoznali so učenjaci slovanski, ki so se jeli z njo pečati in uvideli, kako tvrдне ima še korenine, kako močno je bilo nekđaj in biva še sedaj njeno deblo, da mu rast ne mine, ako se mu vcepé novine. Izpredvideli so, da se utegnejo Slovani zopet vzpoznati po ravno tej starej, častitljivej govorici ter skleniti razklani in razmetani rodovi v duševnej vzajemnosti, da imé njihovo ne zgine in ne mine njih nekđanja slava. Iz tega nagiba in na ta namen so jeli prebirati in raziskovati stare knjige slovenske ter davati je na svitlo, da posvetijo in pokažejo pravi pot do prave izomike milega nam jezika.“ Češki učenjaci, rekše: Dobner, Jordan, Hanka, Šafarik, sosebno pa Dobrovsky in Rus Vostokov so si nabrali nevenljivih zaslug za staroslovenščino. Ravno tako so mnogo raziskovali naši rojaci, rekše: Kopitar, Jarnik, Levstik in drugi na polji staroslovenščine, a na vrhunec znanja človeškega jo je pripeljal dr. Fran vitez Miklošič, največji slovanski in sedaj živoči jezikoslovec, ki je pisal o staroslovenščini in na podlagi staroslovenščine toliko učenjaških knjig in razprav, da se jim čudi ves izobraženi svet.

Kakšno mešanico je pa pisal Marko Pohlin, da se je v njej komaj vzpoznalo bistvo krasnega slovenskega jezika in da je bil skrajni čas, da so ga v roko vzeli bistrourni in učeni možje, ki so ga otrebili umazanih tujk ter mu dali čisto lice slovensko, tako da se sme slovenščina pridružiti brez sramote ostalim slovanskim sestram. In še več. Da-si je obzorje naše kratko in ozko, vender ni čistejšega jezika mej vsemi današnjimi slovanskimi jeziki nego je ravno slovenščina. In ako sledimo našej književnej zgodovini nazaj, pridemo do njenega začetnega razvoja, dospemo v deveto stoletje in uvidimo takój, kdo je podlaga, kdo je duša vsemu temu?

Nihče drug nego staroslovenske knjige, dragoceni spomeniki sv. Cirila in Metoda.

Recimo še katero o delovanji Solunskih bratov mej Slovenci. Sta li še le ona dva prinesla krščansko vero in pismo našim očetom Slovincem? Vere

Kristove se vé, da ne, ker so jo vže imeli po vlaških in nemških duhovnikih, pač pa so vzprejeli naši pradedje glagolsko pismo in z njim slovensko liturgijo. Kakor povestnica priča, delovala sta slovanska apóstola pri Sloveneih samó na iztoku, v dolnej Panoniji, kjer je knežil na Blatnem gradu slovenski Kocelj in koder se je nauk Kristov še malo razširil. Na zahod in jug tedanje slovenske zemlje: v Karantanijo in Oglejsko patrijarhijo pa ni sezalo delovanje sv. Cirila in Metoda, vsaj do 869. leta ne. Vender delovanje sv. bratov tudi izven Panonije ni bilo brez vpliva, kar nam priča glagolsko pismo, ki je bilo nekđaj zeló razširjeno in je deloma še danes, če ne v Karantaniji pa vsaj proti jadranskemu morju. Če tudi nas nista počastila s svojo navzočnostjo, dala pa sta nam slovensko liturgijo (obredje) in z njo tudi narodno omiko — in to je dovolj. Zato slava slovanskim apóstolom!

A žal! Za lepo jutranjico nastopili so dolgi, razdirajoči viharji. Metodova sveta duša se je vzpela na nebó — in ni ga več, blaženega vladike. Sovragi njegovi, na čelu jim sebični Vihing, planili so kakor roj kobilic na začeto velikansko delo velikega vladike, uničili seme, ki sta je vsejala sveta apóstola, njih učence pa so zapodili preko širokega Dunava in z njimi, žal! — slovensko liturgijo.

Učenci Metodovi pa so nesli seme svetih učiteljev na Bulgarsko, kjer sta carovala Boris in Simeon, iskrena podpornika slovenske knjige. In seme je ozelenelo, razevetelo in obrodilo krasen sad. Ohrida je bila slovanski Rim in te zlate dóbe književnosti slovenske radujemo se še danes. Od Bulgarske so prinesli seme mej Hrvate, od tod k Srbom in končno k Rusom. Danes pa sluša nád sedemdeset milijonov Slovanov sv. mašo v cirilici pisanem jeziku, ki sta ga rabila sveta brata Ciril in Metod: Bulgari, Srbi in Rusi; a žalibože! ločili so se vže zgodaj od rimsko-katoliške cerkve in imajo pravoslavno vero. Ali tudi mej rimskimi katoliki še opravljajo sv. mašo v staroslovenskej glagolici v Dalmaciji, Istri in bližnjih otocih.

In vi dva, sveta apóstola slovanska Ciril in Metod, vzprejmita naše želje in čujta naše vzdih: nesita naše prošnje k Bogu, da se usmili nesložnih Slovanov, da se vrnejo naši odpali bratje pod zastavo rimsko-katoliške cerkve, da postane jeden hlev in jeden pastir.

Mi pa vztrajajmo v svojih delih, izvršujmo čednost krščanske ljubezni in budimo prosveto slovansko, da se uresničijo besede pesnikov:

„Osveta naj slovanska —
Ljubezen bo krščanska.“

P. B.

Lev z oslom.

(Basen.)

ev se je namenil na lov. Najel si je osla za pomagača in gonjača, da bi mu z rigajočim „ia“ zverino budil in plašil z ležišč in brlogov. Ko sta šla vstric proti gozdu, oglasila se je nád njima jezikava sraká z drevesa, ki je stalo pri poti. „Na, lepa družba to!“ rekla je. „Ali te ní sram? Lev, pa z oslom hodiš!“ — „Kdor mi lahko služi, naj se mi le pridruži!“ odgovoril je lev.

Takó mislijo tudi mogotei, kadar nižje v svojo družbo sprejmó.

Po „Lessing-u.“

S m r t.

Ko je bil prvi človek grešil v raji, ustvaril je Bog Smrt. Dal jej je podobo človeških ogrodiv z jekleno koso v desnej roci. Prva leta ni imela smrt ničesar opraviti na zemlji. V nebesih je bivala ter napravljala knjigo življenja in smrti. V knjigo življenja vpisuje angel Kerubimbios, a v knjigo smrti angel Kerubimker. Adam je bil prvi vpisan v knjigo življenja in prvi v knjigo smrti. Smrt mu je podala grenko smrtno kupo, pil je iz nje in mrtev je bil prvi človek. Eva se je bridko jokala, da je izgubila moža; a Smrt jo je smijoč se tolažila: „Za njim bodeš ti prva pila grenko kupo smrti.“

V začetku je prišla smrt vsako deseto leto na zemljo zvrševat povelja božja. A iz jednega rodú jih je nastalo več. Zaradi pomanjkanja prostora se je naselil človeški rod v najpustejših krajih. Smrt je imela zmirom več opravila. Prišla je na zemljo vsak mesec, pozneje vsak teden in zdaj pride vže vsak dan. In da si je hitrejša nego blisek, vender komaj opravi svoja opravila. Vsaki dan se mora za jedno uro v nebesa podati, da pogleda v knjigo smrti in izvé imena ónih, katerim mora podati grenko smrtno kupo. Mnogokrat je takó trudna, da jo more angel nebeški krepčati z jedjó, katero jej iz nebes prinese. Ko je nekoč razsajala kuga, imela je toliko opraviti, da je popolnem onemogla ter zaspala na sivej skali. Bolniki so vže zdihovali, da jim smrt toliko časa prizanaša; vedeli namreč niso, da Smrt spi. Angel Kerubimker se je čudil, da smrt še ni prišla pogledat v knjigo smrti. Šel je tedaj na zemljo in jo našel na sivej skali spečo. Vzdignil jo je, a ona se ni probudila, kakor da bi bil tudi njo objel smrtni spanec. Šel je zatorej nazaj v nebesa ter poklical angela Kerubimbiosa, naj mu gre pomagat Smrt prinesiti v nebesa. Prineseta jo. Bog jej dahne v ogrodi in ona se vzdrámi. Okrepčana se povrne zopet na zemljo. Pred razdejanjem sveta bode imela baje toliko opraviti, da jej bodeta morala pomagati oba angela Kerubimbios in Kerubimker.

Pri poslednjej sodbi bode stala v sredi med pravičnimi in krivičnimi. Predno se bodo zavrženi v večno temó, a izvoljeni v večno veselje podali, položila se bode smrt v grob, v znamenje, da zdaj ne bode več kraljevala. V grobu bode počivala na knjigah življenja in smrti. Pokrov, s katerim se bode grob zaprl, položila bodeta na grob prvi in zadnji človek. Iz njenega groba bode vzrastlo drevo življenja, ki bode razprostiralo svoje veje čez vse pomlajeno stvarstvo.

Ksaverij.

Modri odgovori.

Vojak je služil v polku celih petindvajset let, a cesarja ni videl v lice. Pride domóv; začnó ga izpraševati za carja, a on ne vé povedati ničesar. In začnó ga karati roditelji in znanci: „Glej“, pravijo, „petindvajset let si služil, a še carja nisi videl v oči!“ To ga užali, pobere svoje in otide pogledat carja. Pride na carski dvor. Car ga vpraša: „Kaj hočeš, vojak?“ — „Takó je in takó, vaše carsko Veličestvo! Služil sem tebi in Bogu celih petindvajset let, a tebe nisem videl v lice; prišel sem te pogledat.“

„No, poglej me!“

Vojak gre trikrat okolo carja in vse ogleda.

Car vpraša: „Sem li lep?“

„Lep“, odgovori vojak.

„No, odpustnik (dosluženi vojak), zdaj mi povej: Je li nebo daleč od zemlje?“

„Tako daleč, da tukaj slišim, ako tam ustreli.“

„Je li zemlja široka?“

„Tako široka, da tam solnce izhaja in tam zahaja!“

„Je li zemlja globoka?“

„Da, imel sem deda, ki je umrl vže pred devetnajstimi leti in so ga zakopali v zemljo in še zdaj ni prišel od tega časa domov: gotovo je globoka!“

Car odpošlje vojaka v temnico in mu reče: „Ne zamudi, odpustnik, pošljem ti trideset gosakov; glej, da vsakemu izruješ po jedno pero“.

„Dobro!“ Car pozove trideset bogatih kupeev in jim zastavi one uganke, koje je zastavil vojaku; oni mislijo in mislijo in ne morejo dati odgovora in car jih ukaže vreči v temnico. Vpraša jih vojak: „Kupci — mladei! zakaj so vas posadili semkaj?“

„I gospodar nas je izpraševal: „Je-li daleč nebo od zemlje? Kako je zemlja široka in kako globoka? a mi nevedni ljudje, nismo mogli odgovoriti.“

„Dajte mi vsak po tisoč rubljev — in jaz vam vse uganem.“

„Le, brate! kar nauči nas.“

Vojak dobi od kupeev po tisoč rubljev in jih nauči, kako je treba uganiti carske zastavice.

Čez dva dni pozove car k sebi kupce in vojaka; zastavi zopet kupcem óne uganke in uganivši jih — izpusti jih na svoje kraje.

„No, odpustnik! si li znal iztrgati vsakemu po jedno peró?“

„Znal, car — gospodar, pa še po zlato peró!“

„Imaš-li daleč do doma?“

„Od tod se ne vidi — daleč pa je!“

„Tu imaš tisoč rubljev; stopaj z Bogom!“

Vojak se vrne domov in živi zadovoljno in bogato.

Iz ruskega prevél B—c.

— x —

Prirodopisno-natoroznansko polje.

Črviček.

I.

a listu cvetočega grma, pod lahko prozorno odejo, podobno drevesnej volni, v tenkej lupini, leži črviček. Vže davno leži tam, vže davno ziblje veterček njegovo zibelko, a on sladko dremlje v svojej zračnej posteljici. In pride čas, da se vzbudi črviček; prodere okence v svojej lupini, pogleda vèn na božji svet, opazi svetlobo in dobro greje tudi solncece. Zamisli se naš črviček. „Kaj je to?“ govori sam v sebi, „še nikoli mi ni bilo

tako gorko, kakor danes. Vidi se mi, da ni slabo zunaj na božjem svetu; še malo se razmákni okence — —“

Še jedenkrat butne v lupino in okence postanejo duri. Črviček suje z glavico, še, še — in končno izleze ves iz lupine; zré skozi svojo prozorno zavéso, a poleg njega na listu je káplja sladke rôse, solnčeece se igra v njej in v mavričnih bôjah se leskeče na zelenej livadi.

„Daj, da se napijem sladke vodice,“ reče črviček; iztegne se, ali ne grè. Kaj je to? najbrže je mamica prikrépila črvička takó krepko na zavéso, da mu ni môči vzdigniti jo. Kaj tedaj početi? Naš črviček premišlja, premišlja — kar začne grizti jedno nit za drugo; grize in grize — in končno vzdigne zavéso; črviček izleze iz pod nje ter se napije sladke vodice. Prijetno mu je na svežem zraku; topli veterček piše na črvička, ziblje kapljico rôse in s cvetov siplje nanj dišeči prah.

„Nè“, govori črviček, „nè bodeš me omamil nè. Čemu bi šel zopet pod dušno odejo in sesal suho lupino? Ostanem rajše na jasnem: tu je mnogo dišečih cvetov in mnogo kljukie je razsipanih po listji, da se lahko za kaj prime . . .“

II.

Ni še prenehal črviček govoriti, kar zašumí listje med seboj, mušice začumé v travi, nebó se potemní, še celó solnčeece izgine strahú za oblaki; vrane krokajo, race čebljajo, in glej! dežek lije plohoma. — Pod ubogim črvičkom je celo morje; voljno se stísne detetce; strah šine po njegovih tenkih nožicah; hlad in grôza ga mučíta; komaj se zavó, zbere vse svoje moči, strese z glavico, in novič zleze pod rahlo zavéso v rodno posteljico.

Deté se ogreje. V tem prestane dež, solnce se zopet prikaže in se razsiplje v tenkih iskrah po deževnih kapljicah.

III.

„Nè“, reče zopet črviček, „zdaj me ne prevarijo več; čemu bi hodil iz rodnega gnezda na hlad in vlažnost? Vidiš, kakó premeteno je solnčeece: omamá, ogreje — a pred dežjem te ne brani!“

In preíde dan, mine tudi drugi in tretji; črviček kar leží pod rahlo odejo, premetuje se od jedne strani na drugo, časi privzdigne glavico, poščiplje listič in zopet v zibelko. Glej, kaj zapazi? Iz telesa mu začnó poganjati lasci; ne preide še teden in črviček ima gorák, lep kožušček. Ako bi videli, kake cvetove je razsipala po njem narava! Opasala ga je s krasnimi trakovi, spodaj mu je posadila rumene, mahnate gombe, a po vratu mu je pustila črne in zelene žilice.

„Hé! hé!“ reče črviček sam v sebi, „kaj bodem res ležal na vse veke v svojej posteljici, da gledam na zavéso? Kaj ni nobenega dela na tem svetu? — Meni se je vže res, priznam, pristudila posteljica, — tesno je v njej, neprijetno, — moram v svet pogledati, morda na kaj drugega naletim. Nù, saj res, kaj se ne bojim dežja? Mene, v mojem kožuščku dež ne ustraši; čaj, poskusim, pobaham se v svojej novej obleki.“

In črviček novič dviga zavéso; gleda in kaj vidi? Nad njim je cvetek, sladorni med kapljá iz njega in mami črvička; ne strpi črviček, vzdigne se, krepko se ovije cvetovega vratú in željno poljublja svojega novega prijatelja; gleda — nad njim je drug cvet, še lepši od prvega; on k njemu — potem

še tretji, še lepši; šepetajo med seboj, igrajo se s črvičkom in sipajo va-nj sladki med; veseli se naš črviček in pozabi na vse drugo. Nehoté zavéje veter in pihne črvička na zemljo.

IV.

Kaj bode z našim črvičkom? Kakó bode našel rodno gnezdece? Nakrat privzdigne glavo in se ozira. „Nù kaj,“ misli si, „nesreča še ni takó velika, — polénil sem se, polénil! — drugič bodem imel nauk; — kaj ko bi se vrnil zopet v zibelko? Nè, nič več v zibelko, čas je, da živim tudi s svojim umom.“ Reče in se pomiče, kamor oči gledajo. Vže prileze do veje: ščipa jo — pretrda je! dalje, še, še — in prileze do lista, poskuša — dober je.

„Nè“, pravi črviček, „sedaj bode bolj pametno, da me ne straši veterček,“ in se skrije za pajčni list.

Pregloje list, zleze na drugi in potem tudi na tretji. Dobro je črvičku! Pihne-li veter — skrije se on za pajčevino; pada-li toča — njegov kožušček se ne boji dežja; peče-li solnce preveč — smukne on pod list, in se še celó smeje solnceu ta šaljivec.

Nù pa so bili za črvička tudi vroči časi. Glej, tu prileti ptičica in ustavi oči nad njim; drugič prileti ter ga sune celó z nosom v rebra. Ali črviček ni takó neumen; počéne in se potaji, kakor bi bil mrtev; in ptičica odleti. Pa bilo je še hujše: črviček zleze pod drug listek, a glej — na njem sedi velik, muhast pajek s kleščicami na nogah, pregiba krvavo past in razteza mreže nad črvičkom.

Drugič gredó mimo črvička hudobni ljudjé in govoré med seboj: „Oh, preklicani črvi! stresel bi je najraje vse na zemljo in dobro pohodil.“

Črviček, slišavši take besede, ide v globoko čašico in po ves dan se ne sme prikazati.

V.

Glej, v tem je prešlo leto; mnogo cvetov je vže odpalo in na njih mestih se vidijo glavice s sočnatimi zrnci; rano solnce je šlo za goré in še po večkrat nego poprej veje vetrič, in po večkrat pada silni dež. Črviček opazuje, da listje ni več tako dehteče in sočnato, solnce ne tako gorko, da tudi on ni več tako živ in vse na svetu se mu ne zdi več takó lepo nego li poprej.

„Kaj?“ misli si, „dovolj sem živel na svetu; delal sem, ter skusil gorjé in radost; pil grenko in sladko rôso, ponašal se s kožuščkom, družil se s cvetovi; ni nam živeti večno na pustej zemlji, čas je, da bode bolje. To rekši, začne iskati senčnatega, skromnega mesta, oddaljenega od šuma in svetá. Najde ga, naseli se tam in začne važno delo svojega življenja. Misli umreti ter si dela gomilo!

Dolgo se trudi ž njo, končno sleče s sebe svoj lepi kožušček in reče: „Tam notri ne bode sile,“ ter zaspi v mirnih sanjah. Nestalo je črvička, le na listu se je zibala njegova brezdušna gomila in skupaj zgrnjeni kožušček.

Pa ni dolgo spal črviček. Zopet čuti: novo srce zabije v njem, majhene nožice probijejo izpod trebuščka in na hrbtu se nekaj zgane; še trenotek — in njegova gomila razpade. Črviček gleda — nè, on ni črv, ni mu treba lezti po zemlji in lépiti se na listje: razvila so se pri njem velika mavrična krila; on je živ, on je svoboden, on se dvigne ponosno v zrak:

Iz ruskega prevel B—c.

Listje in cvetje.

(**Ne povej vsega, kar veš.**) Govoriti je v mnogih slučajih laglje, nego li molčati. A kdor si želi mnogo jeze in sovraštva prihraniti, mora vselej takó pazno govoriti, kakor da bi delal najtežavniše račune. Menj ko je besedi, menj bode povoda k prepiru. Koliko prepira, žalosti in sovraštva je vže prišlo zaradi kacih nepremišljeno izgovorjenih besed! Otroci, navadite se torej svoj jezik za zobmi imeti ter govoriti samó takrat, kadar vas kdo vpraša, ali če vam je treba v kakej važnej zadevi svoje mnenje povedati. Kdor mnogo govori, in vse pové, kar vé, prazno slamo mlati. Ljudje tacega človeka kmalu spoznajo, koliko veljá, ter dobro vedó, da ima — prazno glavo. Star prigover pravi: „prazen sod ima velik glas.“ — V molčanji je večkrat modrost skrita in marsikdo je bil moder pri ljudeh, dokler ni — zinil. — Govoriti je srebro, molčati pa zlató.

Tone iz Gošče.

Kratkočasnice.

* Učitelj: Zakaj te ni bilo te dni v šolo? — Učenec: Nisem imel čevljev. — Učitelj: A kako si prišel danes? — Učenec: Na mojo srečo so oče oboleli, in obùl sem njihove čevlje.

* Učitelj razlagajoč otrokom sedanjost, preteklost in prihodnost, vpraša: Kmetovalec orje. Kdaj se to godi? — Učenec: Vzpomladi in jeseni.

Uganke.

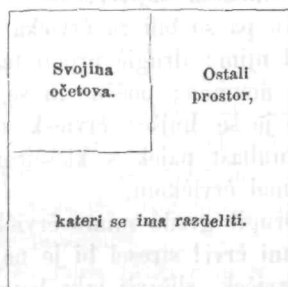
- 1) Po zraku letí,
Na zemlji leží,
V rokáh se stopí,
Na peči seedi;
Kaj to je, povej mi!
- 2) Kdo je najhitrejši slikar?
- 3) Kaj je belejše od konja?
- 4) Katera noga nima ne pete ne prstov?
- 5) Katera ptica izgovarja svoje imé?
- 6) Nič ne jé, a vse popije, pa se vender nikoli ne upijani. Kdo je to?

7) 100 prstov, 5 krstov, 4 duše, 5 glav; kaj je to?

Geometrična uganka.

Neki knez v daljnji Indiji je imel veliko kraljestvo v podobi popolnega kvadrata. Ker je imel štiri sinove, hotel je vse kraljestvo med nje takó razdeliti, da bi dobil vsak sin po enak del zemlje. Da bi se pa njemu samemu na stare dni ne godilo slabo ter bi mu ne bilo treba pomoči prositi od sinov, pridržal je sebi četrti del vseh dežel obširnega kraljestva. Kako se je moral ostali del zemlje razdeliti, da je dobil vsak sin enak delež?

Podoba cele dežele.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev zabavne naloge v 8. „Vrtčevem“ listu.

K l e k
M a r t i n
Č e m š e n i k
B e n j a m i n
V i l h a r
K e r k

Prav so jo rešili: Gg. E. Gantar v Studencu; Jos. Gruden, dijak na Blokah; Rihard Brešar in Fr. Žužek, dijaka v Ljubljani; Ig. Sijanec, učenec pri Sv. Lovrencu v slov. gor. (Štirsko). — Gospá Antonija Planinec na Rakeku; Franja Šmitik, učiteljica v Boh. Bistrici; Marija Verli v Cerknici in Apolonija Fatur, učenka v Postojini.

Listnica. Gg. F. H. v G.: Hvala Vam lepa na poslanem; pride na vrsto v prihodnjem listu. Vzprijmite naš prisični pozdrav! — Ksaverij: Vašej prošnji radi ustrezemo; po prostoru pride vse na vrsto. — A. Bistriški: Pesence še niso zrele za natis. — A. R. v P.: Mlad ste še, zatorej vežbajte se pridno v spisovanji, vidi se Vam, da imate spretno peró; a zdaj ne moremo še z Vašimi proizvodi na svitlo.

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtcevo.“ mestni trg, šte. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič.** — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.